

安多政教史



22.532
640



安多政教史

འཕགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་

智观巴·贡却乎丹巴绕吉 著
吴均 毛继祖 马世林 译



甘肃民族出版社

53976



责任编辑：王振华
汉文书题：朱乃正
藏文书题：古文义
封面设计：白 峰
版式设计：杜绮德

甘肃少数民族古籍

安多政教史

智观巴·贡却乎丹巴绕吉著

甘肃民族出版社出版

(兰州第一新村81号)

甘肃省新华书店发行 青海民族印刷厂印刷

开本 787×1092毫米 1/16 印张46.75

1989年4月第1版 1989年4月第1次印刷

印数 1—800

ISBN 7-5421-0037-8/K·12 定价(精装)22.00元



《甘肃省少数民族古籍丛书》

出版说明

《甘肃省少数民族古籍丛书》是在全国少数民族古籍整理出版规划小组和省民族古籍整理出版规划领导小组的直接领导下，根据我省的少数民族特点和实际情况，由我办负责整理的系列民族古籍丛书。其中包括民族历史、宗教、文学、哲学、医学、天文等学科。

我省是一个多民族的省份，主要少数民族有回、藏、东乡、蒙古、裕固、保安、撒拉、哈萨克等民族。在长期的历史发展过程中，各族人民创造了光辉灿烂的文化，如举世闻名的敦煌莫高窟艺术宝库和拉卜楞寺的书苑珍藏等，这些智慧和文明的结晶，以一种多元的艺术魅力，成为祖国宝贵文化遗产中的一个重要组成部分。今天，我们有组织、有计划的整理和出版少数民族古籍，正是为了贯彻落实党的民族政策，继承和发扬民族传统文化，促进民族地区的四化建设和社会主义精神文明的建设。

《甘肃省少数民族古籍丛书》，内容丰富、卷帙浩瀚，自成体系，更有孤本问世，在保证内容翔实和学术性、系统性和资料性的前提下，经有关学者、专家参酌史籍整理，陆续出版。

整理少数民族古籍是一项繁重而复杂的工作，由于我们的水平有限，在整理、编选、译注中难免有考虑不周之处，热切希望广大读者批评指正。

甘肃省少数民族古籍整理出版

规划领导小组办公室

一九八八年十月

12852710

礼 赞 词

南无萨日巴加古热唯^①。

远离诸生坏，具足二洁净，法性华竞尽，自性洁光明；
正确观诸法，究竟无漏智，功德极圆满，洞澈诸相藏；
空性眷属中，常发大法音，妙相遍空域，受用备圆满；
事业方便相，一切都圆满，等觉四身^②尊，甘蔗人^③佑我！

* * *

教证法之理，如放亿光明，皓月之利乐，睡莲得盛开；
为在众生海，信解之池中，无阻而顺利，恒常去入行；
讲修穹窿中，随侍常运行；向印度与藏区，支那诸地域；
弘扬圣教者，诸大圣哲众，上师足莲前，虔诚来顶礼。

* * *

观世音自在，持白莲圣者，行化之境内^④，北之北区域^⑤，
释尊显密教，如何得弘传？为使此神奇，千万珍宝藏，
得以能掌握，辨析著此书：《入史海津梁》。愿我有志者，
含识诸士夫，同事诸会众，以欢乐之舞蹈，运用此资料。

①意为“顶礼全智一切上师尊！”

②四身说法，共有三种。此处所述，乃指佛之自性身，智慧法身，受用报身和变化身等四身。赞颂词(ལམ་དུ་འཕྲོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་)乃藏区学者于其著作正文之前对佛菩萨等顶礼赞颂之通例。原文为长偈体，每偈四个长句，译时每句分作四个分句。偈中第一长句颂自性身，第二长句颂智慧法身，第三长句颂受用报身，第四长句前二分句颂变化身，后二分句则祈求怙佑。

③为释迦牟尼佛别号之一。

④根据佛经神话，藏区乃观世音菩萨行化之区。见《西藏王统记》等。

⑤北之北的解释，见第一章。



礼赞词

第一编 圣教在多麦地区弘传史

- 第一章 藏族地区概述…………… (3)
- 第二章 著述的依据——参考书目…………… (6)
- 第三章 圣教在多麦地区弘传情况概述…………… (20)
- 第四章 青海蒙古诸部首领的历史…………… (34)
- 第五章 论湟水北部地区政教发展情况…………… (59)
- 第六章 论湟水南岸与黄河北岸地区政教发展情况…………… (148)
- 第七章 论黄河上游玛多、果洛地区政教发展情况…………… (224)
- 第八章 论黄河下游贵德等地区政教发展情况…………… (256)
- 第九章 论隆务河流域等地政教发展情况…………… (292)

第二编 拉卜楞大寺志、传承世系及附录

- 第十章 拉卜楞大寺志及其传承世系…………… (351)
- 第十一章 大密正法游戏海具德下密学院法嗣史…………… (485)
- 第十二章 时轮学院艾旺法轮洲法嗣史…………… (493)
- 第十三章 医学院医方明利他洲法嗣史…………… (501)
- 附录 拉卜楞大寺的一些佛殿和修行地简述…………… (509)

第三编 自喀加措周至嘉摩察瓦戎等地较大寺院情况概述

- 第十四章 论大夏河流域南北地区及喀加措周(ཁ་གཤམ་ཆོས་ལུགས་)等地政教发展情况…………… (515)
- 第十五章 论洮河北部区域各地政教发展情况…………… (587)
- 第十六章 论洮河南部区域各地政教发展情况…………… (670)
- 第十七章 论阿曲河(འུ་རྒྱུ་)、然科河(ར་ཁོ་ལུ་)、察曲河(ཚ་རྒྱུ་)、金川河(ཆུ་རྒྱུ་)等流域的政教发展情况…………… (710)
- 第十八章 祝愿词 跋…………… (734)
- 译后记…………… (739)

第一编

圣教在多麦地区弘传史

1998-1999
1999-2000
2000-2001
2001-2002
2002-2003
2003-2004
2004-2005
2005-2006
2006-2007
2007-2008
2008-2009
2009-2010
2010-2011
2011-2012
2012-2013
2013-2014
2014-2015
2015-2016
2016-2017
2017-2018
2018-2019
2019-2020
2020-2021
2021-2022
2022-2023
2023-2024
2024-2025

1998-1999
1999-2000
2000-2001
2001-2002
2002-2003
2003-2004
2004-2005
2005-2006
2006-2007
2007-2008
2008-2009
2009-2010
2010-2011
2011-2012
2012-2013
2013-2014
2014-2015
2015-2016
2016-2017
2017-2018
2018-2019
2019-2020
2020-2021
2021-2022
2022-2023
2023-2024
2024-2025

第一章

藏族地区概述

自圣域^① 金刚座(ཇོ་མོ་གླང་མ།)^② 向北, 据说经百由旬^③, 有具祥萨迦大寺(དུམ་ལ་མ་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཆེན་པོ།)^④, 由此再向北经百余由旬, 即达多麦(མདོ་མཐོ།)^⑤ 地界。藏区分为上、中、下三部。上部为阿里(མངའ་རིས།)^⑥ 三围, 这个地区又复分为: 布让(བུ་རང་ལ།)^⑦、芒域(མང་ཕལ།)^⑧、桑噶尔(བསམ་གཤམ་ལ།)^⑨ 三部为一围; 黎(ལི།)^⑩、祝夏(ཐུ་མ།)^⑪、罢蒂(ཐུ་ལ་ཏི།)等三部为一围; 象雄(མང་ཐུང་།)^⑫、上下赤代(མི་ཉི།)等三部为一围。中部称为卫藏四翼(དབུས་གཙང་བུ་བཞི།)^⑬, 先前, 藏地区分为冶如(གཡལ་ཅ།)、如拉(ར་ལག)两翼, 卫地区分为伍如(དབུ་ཅ།)、约如(གཡལ་ཅ།)两翼。但法王翊始汗(ལྷ་མི་ཉལ།)征服西藏十三万户, 将其献于达赖喇嘛之后, 则又分为冶如、云如(གཡལ་ཅ།)、贝日(བུ་ལི།)^⑭、贡日(གུང་ལི།)^⑮ 四翼。下部称为多康六岗(མདོ་ཁོང་གསལ་ལྔ་རྩེ།)^⑯, 即撒茂岗(བསམ་མོ་གསལ་།)^⑰、察哇岗(ཚ་བ་གསལ་།)^⑱、玛尔康岗(མཐོ་ཁོང་གསལ་།)

①指古印度。

②释迦牟尼证觉成道之所, 亦称为菩提道场, 在古印度菩提伽耶城, 为佛教主要圣地。

③古印度长度单位, 一由旬约合一十二公里许。

④亦译作具德萨迦大寺。

⑤元明时译作脱思麻。

⑥这是吐蕃时代的阿里范围, 阿里三围亦音译作“纳里速古鲁孙”, 其区域大于今西藏之阿里地区。

⑦阿里普兰县。

⑧西藏自治区阿里普兰至后藏昂仁、吉隆等县地区古名。亦有指为今拉达克地区者。

⑨阿里普兰县境一地名, 亦译作桑迦。

⑩吐蕃时代新疆南部于阗一带地区的名称, 有的书籍中包括今甘肃的敦煌一带。

⑪即唐时之大小勃律。

⑫即唐时之羊同, 其地在阿里地区札达县。

⑬元明时, 卫地亦译作“乌思”, 藏地则作“藏”, 合称为“乌思藏”。

⑭即伍如之新名, 亦写作(བུ་ལི།)贝如。伍如(དབུ་ཅ།), 亦译作“布如”。

⑮即约如之新名, 亦写作贡如(གུང་ལི།)。

⑯多康, 元明时译作朵甘或朵甘思。

⑰亦译作色莫岗。即金沙江和雅砻江上游中间一带地区白玉、德格、邓柯、石渠等县地古名, 元时属刺马儿刚等处招讨使司, 归宣政院管辖。

⑱亦译作察瓦岗, 即怒江和澜沧江中间地带八宿、左贡等县古地名。

玛尔康(མར་ཁང་ཁོང་པོ།)①、包柏尔岗(པཔ་པོ་ར་གང་།)②、玛尔扎岗(མར་མཚན་གང་།)③、木雅岗(མེ་ཉག་།)④，这些都属于中康(བར་ཁང་ཁོང་པོ།)的范围。此外，又划分为三岗(གསུམ་གཟུང་།)，即原多康区域，被称为玛尔康(མར་ཁང་ཁོང་པོ།)，多麦被称为野摩塘(གཞི་མ་མོ་མང་།)⑤，宗喀(ཙོ་ཁ།)被称为吉塘(ཉི་མང་།)⑥。在《佛说大乘庄严宝王经》(འཇིགས་ཅོག་འཕྲོད་པ།)等许多经籍之中，所说的“观世音菩萨行化地雪域国土”，指的就是藏区这个地方。《噶当书》中说：

“东方金刚座北方，有补尔嘉(པུ་ར་རྒྱལ།) 藏族地。”

总之，藏族地区，特别是西藏雪域之所以得名，乃由于“雪山犹如水晶之宝塔，低湖犹如碧玉之曼遮⑦”之说，这里是在说自冈底斯山(གངས་རི་མོ།)至玛沁雪山(མ་ཆེན་གང་།)之间，有称为“护佑藏区的八大雪峰⑧。”若以圣教之水流源来自何处？蓄集于何地？形象地加以说明其缘起时，则所谓“雪山犹如水晶塔”者，乃指冈底斯雪山和玛沁雪山的雪峰，而所谓“低湖犹如碧玉之曼遮”者，乃指嘉(རྒྱལ།)地区之拉摩神湖(ག་མོ་མ་མཚོ།)⑩和青海湖(མཚོ་མེན་པོ།)以及东方之大海等。其虽说不一，但需结合圣地和补特伽罗两者为宜。

法王松赞冈波(སྐད་བཙུན་གམ་པོ།)在谈论自己地区的特点时，说道：

“咱日(ཙོ་རི།)⑪神山上，自生胜乐像，珍贵多曲河(རྣ་མ།)，导源于此处；冈底斯雪山，五百罗汉像，甘露之神水，即在此山上；结热岩山(ཉེ་རི་མང།)上，自然显文字，空行手印峰，该处突兀峙；玛法木措湖(མ་པ་མ་མཚོ།)，龙王菩萨处，具功德之水，即源于该处；赤肖嘉摩湖(ཁྲི་ཤོ་རྒྱ་མཚོ།)⑫，龙臣菩萨处，所有大河流，都受它裨益；南措秀摩湖(གན་མ་མཚོ་ལྷག་མོ།)中有圣菩萨；唐拉雪山岩，五百罗汉像；卜措湖(པུ་མ་མཚོ།)之洲，龙王菩萨处，卡伍雪山(ཁུ་ལོ་གང་།)上，众多罗汉像；山高地洁净，历神绕雪峰。”

①亦译作玛康岗，即金沙江、澜沧江两水上游中间一带地区，昌都、察雅、芒康等县地，元置亦思马儿甘万户府，归宣政院管辖。

②亦译作绷波岗，即金沙江、雅砻江下部中间地带今四川省甘孜藏族自治州南部和云南省西部地区，元于此置奔不儿亦思刚百姓达鲁花赤二员，归宣政院管辖。

③亦译作玛察岗，即今青海省果洛藏族自治州黄河以南的南境至四川省甘孜藏族自治州原泰宁以北地区。

④亦译作木雅热岗，(མེ་ཉག་རབ་གང་།)即雅砻江中游东部地区，今甘孜藏族自治州康定泰宁(乾宁)一带地区。

⑤系多麦之古名。

⑥系宗喀之古名。宋时确厮啰在青海西宁所建之青塘城，可能即源于此。青塘系吉塘之异译。

⑦补尔嘉亦写作པུ་ར་རྒྱལ།，译作悉补野。唐时译作勃悉野，为藏区古称。

⑧曼遮，译作“曼荼罗”、“曼陀罗”、“满拏罗”等，系梵文 aNdala 之音译，藏文意译作 འཇུག་པོ།，意为“坛城”、“轮圆具足”、“聚集”等。为佛教密宗修法时之一种坛场。

⑨八大雪峰，指位于阿里、卫藏、多康等处的雅拉香波雪山(ཡར་ལྷ་མཚོ།)、念青唐拉雪山(གཉེན་ཆེན་མང་།)、玛沁雪山、交钦董惹雪山(ཤོག་མ་ཆེན་ལང་རི།)、冈波拉杰雪山(གམ་པ་ལ་རི།)、肖拉纳波雪山(ཤོག་མ་ལ་རྒྱལ་པོ།)、觉沃余嘉雪山(རྗོ་པོ་ལ་རྒྱལ་པོ།)和协伍喀惹雪山(མེ་ཉག་རྣ་མོ།)。

⑩嘉为西藏山南地区桑日县古地名，拉摩神湖亦音译作拉摩喇措湖，为藏俗宗教圣地，是观湖景以占卜吉凶及求示大喇嘛转生的方向、地区之处。

⑪在西藏之察隅，为藏区的神山之一，称为胜乐的圣地。

⑫青海湖的别名。全名为ཁྲི་ཤོ་རྒྱ་མཚོ་མཚོ།

上述的这雪域，若仅局限于卫藏地区^①，则其范围似过于狭小。自通天河之色吾河谷（མེ་མོ་གུང་ལུང་།）^②，北逾巴颜喀拉山（བ་ཡན་ཏཱ་ལྷི།），其东麓有阿庆冈嘉雪山（ཨ་ཇེ་གུང་མ་ལྷོ།）^③与多拉山（མདོ་ལ།）^④，据说由于摘取这两座山峰之名的首字，合并起来把自此以下的区域称为“安多”^⑤云。此处之水，汇合起来流向玛云秀茂川（མེ་མོ་གུང་ལུང་།），称为黄河。流经索罗玛（སོ་ལོ་མ།）^⑥，或称作扎陵湖川，折向南流，自此河湾以下，才是安多区域。若按三大藏区的划分来说，则自阿里的贡塘至索拉夹窝山（སོ་ལོ་མ་ལྷོ།）以上之区域，称为卫藏法区；自黄河河湾以上的区域，称为多朵（མདོ་ལྷོ།）人区，自汉地白塔寺（མཚོ་དཀྱིལ་དཀར་ལྷོ།）^⑦以上的区域，则称为安多马区。

复次，分北方雪山邦为卫藏两个地区的政治与宗教，无论从哪一方面来说，都是无与匹敌的，是圣教的出处，而从中康地区各个教派的教理弘传及其权势和享用各方面来看，也都昌盛发达，相形之下，安多地区则在区域、政教各方面都范围狭小、规模不大，似没有值得论述记载之价值。然而班禅^⑧噶雅达惹（གཡ་ཏཱ་རྗེ།）说道：

“作为修善行者来说，比起印度，则藏区水质甘而美，气候热凉又均匀，一切生物比较少，食物营养又丰富，我今不想回印度，将在藏区常留住。”

如上所述，则安多这个地区，从情、器世间的角度来说，修法之圣地和依止处极为优越。绰浦译师（ཇོ་ཕུ་མེ་ཏཱ་ལྷོ།）^⑨在敦请班禅释迦师利（པཌ་ཆེན་ཐུ་བློ།）^⑩时所上的请求书中说：

“摩竭陀等文明出处地，已被罪恶军队摧毁尽，乌仗那、迦湿弥罗、泥婆罗，充满着邪行难以理喻，而今弘扬圣教之地方，只有藏区，敬请莅北地！”

迨时，在印度和尼泊尔等处，虽有许多大班智达，可以视为圣教之出处，但由于圣教需向北方之北方转移之缘起，犹如树木之分枝杈，就发展条件而言，藏区则颇占优势。因此，垂空译师（ཇོ་ཕུ་མེ་ཏཱ་ལྷོ།）索南嘉措（བསོད་ནམས་ལྷོ་མཚོ།）说道：

“总之，三世诸佛之慈悲，佛子白莲之恩德，藏区这片土地上，似同印度等福泽。”

这虽是颂扬之词，但也可以想象其实况。

佛子持白莲行化之地，藏区之一、第二北方、多麦区域中圣教逐步发展情况叙述开始部分。

①此处虽在解释上文所提各地不仅限于卫藏区域，但未能说明松赞冈布时代多麦地区尚属于吐谷浑等情况，显系后人托名之作。

②亦称为色吾科（མེ་མོ་གུང་།），在青海省玉树藏族自治州曲麻莱县。

③按阿庆冈嘉雪山，在今青藏公路之东，色吾谷以西，雪峰连绵不绝，为青海省柴达木、玉树和果洛三区的界山，它不在色吾河谷之东，而是巴颜喀拉山系西部的雪山。

④亦有指作祁连山主峰者，称为多拉仁摩（མདོ་ལ་རིང་མོ།）。

⑤亦译作阿多、阿木多。

⑥在今青海省果洛藏族自治州玛多县鄂陵湖北，亦译作索洛玛。

⑦在甘肃省永靖县，即今刘家峡水库原址。

⑧班禅原为对博学者之尊称，亦译作“班钦”，与班禅额尔德尼之号有别。

⑨绰浦译师名强白巴（ཇོ་ཕུ་མེ་ཏཱ་ལྷོ་མཚོ།——一七三——一二二五），绰浦噶举派的著名僧人，曾延请三位印度班智达到西藏弘法并建造绰浦弥勒佛大像。

⑩此师系佛教著名那烂陀寺的最后一位座主。

第二章

著述的依据——参考书目

首先，于此列举总论或分论圣教发展情况的教法史、传记等参考书目如次：

法王松赞冈波的《遗教》（《柱间史》བཀའ་ཚམས་བཀའ་ཤིང་ལ།）；《桑耶寺志广论》（བསམ་ཡས་དཀར་ཆག་ཚེ་མ།）即《拔协史》（སྐ་བཞེད།）大、中版；《库敦宗哲雍仲大史》（ཏཱ་ལྷན་བཙུན་འབྲུག་གཡུང་བྱེད་ལོ་ལྷན་ཚེ་མ།）（或作《镇压邪见广史》）；德敦《教法史》（ལེ་ལྷན་གྱི་ཚམ་འབྲུང།）；雅垅觉沃《教法史》（ཡར་ལུང་རྩ་ཤིང་ཚམ་འབྲུང།）；遍知布顿氏《圣教教法总史》（ཀུན་མཁྲེན་བུ་འཇམ་མཉམས་འབྲུང།）；《青史》（དེབ་མེད་མཛུ་པ།）；蔡巴《红史》（ཚལ་བའི་དེབ་དམར།）；司徒绛曲坚赞《遗教史》（གི་བྱ་བྱང་རྒྱབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བཀའ་ཚམས་དེབ་མེད།）；佳摩格隆《圣教教法总史》（འཇམ་མཉམས་དེབ་མཛུ་ལོ་ལྷན་ཚམ་འབྲུང།）；周巴·白莲教法史《圣教莲花增盛赤曜教法史》（འབྲུག་མ་པད་མ་དཀར་ཤིང་ཚམ་འབྲུང་བསྟན་པའི་པད་མ་རྒྱས་པའི་ཉིན་མེད།）；巴卧·邹拉程瓦《贤者喜筵》（དཔའ་ཤོག་ཚུག་ལག་བྱེད་བའི་ལུངས་པའི་དགའ་ལྷན།）；圣那绕巴六法请问者第二十二京俄·索南坚赞《千光开眼教法史》（ཚམ་འབྲུང་མིག་འཕྲོད་འོད་ལྷན།）；艾力巴班智达·曼兰楚丞《教法史》（ལེ་ལ་མ་པ་ལྷན་མཚན་ལམ་ལྷན་གྱི་ཚམ་འབྲུང།）；甘木甘巴·教主贝《明细圣教教法史》（ཀམ་ཀམ་པ་དོན་རྒྱབ་དཔལ་གྱི་ཚམ་འབྲུང་དོན་ཤོ་ཚེད་གསལ་བྱེད།）；达波·鄂赛森格（格治瓦·楚丞森格）《教法史》（དུགས་ཤོ་འོད་ཟེར་ལེད་ལོ་ལྷན་ཚམ་འབྲུང།）；雪敦材玛《教法史》（ཞོགས་ལྷན་མཚན་མའི་ཚམ་འབྲུང།）；夏苏巴·扎喜南嘉《如意利乐极盛满愿教法史》（གཤམ་ལྷན་པ་བཟུ་ལེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཚམ་འབྲུང་ལན་བདེ་དཔག་བསམ་རབ་བྱ་རྒྱས་པའི་འདོད་འདོད།）；《噶丹洛戎教法史》（དགའ་ལྷན་ལྷ་འོད་ཚམ་འབྲུང།）；隆庆然绛巴《教法史》（ལྷན་ཚེན་རབ་འབྲུགས་པའི་ཚམ་འབྲུང།）；嘉赛图却多吉《教法珍宝库史》（རྒྱལ་ལྷན་ཐུགས་མཚན་ལྷན་ཚེན་གཉེར་མཛོད།）；勒青衮嘉巴《噶当教法大史》及其附录《明灯再显记》（ལས་ཚེན་གུར་རྒྱལ་པའི་བཀའ་གདམས་ཚམ་འབྲུང་ཚེན་མོ་དང་དེད་ལྷན་འདེབས་ཡང་གསལ་སྤྲོད་ལེ།）；班禅伊喜泽摩《噶当教法史》（པཎ་ཚེན་ལེ་ལེན་ཅེ་མའི་བཀའ་གདམས་ཚམ་འབྲུང།）；索南拉旺《噶当教法史》（བསོད་ནམས་ལྷན་དབང་གི་བཀའ་གདམས་ཚམ་འབྲུང།）；《噶当教法史意饰》（བཀའ་གདམས་ཚམ་འབྲུང་གི་དུ་གྱི་མཛོད་རྒྱལ།）；喀尔那译师《噶丹教法史如意树》（མཁར་ནག་ལོ་ལྷ་པའི་དེད་ལྷན་ཚམ་འབྲུང་དཔག་བསམ་སྤྲོད་པ།）；黄琉璃论（ལེ་ལེ།）；一切知贡乔吉美旺波《噶丹教法史拾遗》（གུན་མཁྲེན་དཀོན་མཚན་འཇིགས་ལེད་དབང་པའི་དགའ་ལྷན་ཚམ་འབྲུང་ཚམ་འབྲོ།）；噶丹丹锡勒图鄂赛巴《教法史》（འོད་ཟེར་པའི་ཚམ་འབྲུང།）；瑙布桑波智者《教法史》（མཁས་པ་དོན་བཟང་པའི་ཚམ་འབྲུང།）；达垅扎巴《噶丹寺志》（ལྷག་ལུང་བྱེད་དགའ་ལྷན་གདན་རབས།）；以上三部教法史，一切知喇嘛①评为是正确可信的著作。第一世嘉木样《殊胜教统表（佛历）》（གུན་མཁྲེན་གོང་མའི་བསྟན་ཅིན་རེབ་ལེག་ཁྱད་འཕགས།），塔

①指第一世嘉木样大师。

瓦·隆主仁钦《格丹教法史》(ཐར་བ་ལྷན་ཐུབ་རིན་ཆེན་གྱི་དགོ་ལྷན་ཚལ་འབྲུང་།); 被称为木雅·多吉桑布转世的楚丞贡布《噶丹教法史》及《密乘城教法史》(ཚུལ་ཁྱིམ་མགོན་པོའི་དགའ་ལྷན་ཚལ་འབྲུང་དང་གསང་ཐག་མཁའ་ལྱི་ཚལ་འབྲུང་།); 藏瓦七传承之第六传承圣·洛锥丹巴《格丹教法史》(རྩི་མཁའ་བཟུང་པའི་དགོ་ལྷན་ཚལ་འབྲུང་།); 象雄善知识班觉尔桑布(དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ།)、善知识·多吉贡布(རྗེ་རྗེ་མགོན་པོ།)、理塘堪布·洛桑曲扎(སྤྱི་བཟང་ཚལ་གྲགས།)等所著的三部《教法史》; 《中、印教法史》(རྒྱ་དཀར་ནག་གི་ཚལ་འབྲུང་།); 《印度寺庙志》(རྒྱ་དཀར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུ།); 觉旦·索南桑布(རྗེ་གདན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ།)、曲吉扎巴(ཚལ་ལྱི་གྲགས་པ།)、赤智·洛桑旦贝尼玛(ཐི་གྲུལ་སྤྱི་བཟང་བཟུང་པའི་ཉི་མ།)等所著《禁食斋传承记》(ལྷོད་གནས་མ་བརྒྱད་ནམ་ཐར།); 仲巴·嘉察巴(བྱུང་པ་རྒྱལ་ཚབ་པ།)、五世班禅洛桑耶喜(པ་ཏཱ་ཆེན་སྤྱི་བཟང་ལེ་ཤེས།)、达然巴·洛桑曲扎(དཔག་ས་རམས་པ་སྤྱི་བཟང་ཚལ་གྲགས།)、森厦堪布的学生阿旺曲扎(དག་དབང་ཚལ་གྲགས།)、雍增·耶喜坚赞(ཡངས་འཛིན་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན།)等所著《菩提道次第传承记》(ལམ་རིམ་མ་མཐུན་ནམ་ཐར།)、《八十成就者传》(བྱུང་ཆེན་བརྒྱད་བརྒྱུད་རྟོགས་བརྗོད།); 四世班禅确坚^①《格丹恒特罗秘道传承记》(དགོ་ལྷན་བཀའ་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་ཐབ་ལམ་བརྒྱད་པའི་ནམ་ཐར།); 色拉寺麦扎仓堪布扎巴克主(ལེ་སྐད་ལམ་པ་གྲགས་པ་མཁའ་གྲུབ།)《噶丹寺历届堪布传珍宝华鬘》(དགའ་ལྷན་གྱི་ནམ་ཐོར་གྱི་བྱིང་པ།)及《噶丹寺夏夜扎仓志》(གན་ཙམ་ཚལ་འབྲུང་།); 《大译师达尔玛室利别解脱律仪传承传记微显明灯》(ཡེ་ཆེན་རྣམ་གྱི་ལོ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ནམ་ཐར་ལུང་གསལ་སྤྲོད་མེ།); 班禅·索扎巴(པ་ཏཱ་ཆེན་པོས་དཔག་གསལ་པ།)与其雍增合著的《毗奈耶教法史》(འདུལ་བའི་ཚལ་འབྲུང་།); 班禅释迦乔登(པ་ཏཱ་ཆེན་པོའུ་མཚོ་གཞུག་ལྷན།)《仲观教法史》(དབུ་མའི་ཚལ་འབྲུང་།); 化身佛·索南耶喜旺布(གྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་ལེ་ཤེས་དབང་པོ།)《圣教总叙》(བཟུང་པ་ལྷུ་འཛིན་ནམ་ཐལ།); 布顿(བུ་ཏྟན།)《胜乐、集密^②、时论、瑜伽四教法史》(བདེ་གསང་འདུལ་ལོག་གི་ཚལ་འབྲུང་བཞི།); 戎智噶巴(རོད་ལིག་པ།)《瑜伽师传承录》(ནམ་འབྱོར་རྒྱུད་ལྱི་ཚལ་འབྲུང་།); 恰译师三世仁钦曲嘉(ཚག་ལོ་གཟུང་རིན་ཆེན་ཚལ་རྒྱལ།)《时轮教法史》(ཏུས་ལོ་རྒྱུ་ཚལ་འབྲུང་།); 郭然巴(གྲོ་རམས་པ།)《胜乐及道果教法史》(བདེ་མཚོ་གདང་ལམ་འབྲས་ཚལ་འབྲུང་།); 多罗那他(ཏར་ལ་ཐ།)《世尊、七代付法藏师、七有缘者传》(སྟོན་པ་དང་གདན་རབས་བཅུ་དྲུག་འགའ་འབབ་བཅུ་ལྷན་གྱི་ནམ་ཐར།)三种,《密集、时轮、大威德、胜乐等教法史》(གསང་འདུལ་ཏུས་ལོ་རྒྱུ་འཛིན་འཇིགས་བྱེད་བདེ་མཚོ་གཞུག་ནམ་ཐལ་ལྱི་ཚལ་འབྲུང་།),《印度佛教史》(རྒྱ་གར་ཚལ་འབྲུང་།); 成就者·赛尔登巴(བྱུང་ཆེན་གཞེན་རྟོག་པ།)《〈五次第论传承记〉了悟史》(རིམ་ལའི་སྤྱི་བརྒྱད་ནམ་ཐར་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་ལོ་རྒྱུ།); 孔敦班觉尔隆主(འཛིན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ།)《大威德教法史》(འཇིགས་བྱེད་ཚལ་འབྲུང་།); 一切知嘉木样协巴(ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཟང་པོ།)《大威德教法广史》(འཇིགས་བྱེད་ཚལ་འབྲུང་ཆེན་མོ།); 藏颠(གཙང་སྟོན།)《胜乐往事记》(བདེ་མཚོ་གཞུག་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུ།); 夏尔本却巴·贝丹扎巴(གན་འབྲམ་རྩ་པ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ།)《黑鹏教法史》(ལྷོད་ནག་ཚལ་འབྲུང་།); 加敦衮噶宗哲(རྒྱ་སྟོན་ཀུན་དགའ་བཟོན་འབྲུག་པ།)《白文殊教法史》(འཇམ་དཀར་ཚལ་འབྲུང་།); 绰浦译师·突结钦布(ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ།)《教法史》; 穆增却瓦(ལུག་འཛིན་འཚོལ་པ།)《教法史》,《庄且尔辛塔仅史》(ལྷོད་ལྷོད་ཤིང་ཐག་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུ།); 五世^③《极密大圆满教法史》(ཡང་གསང་ཚལ་འབྲུང་།); 锁堆巴·洛锥坚赞(སོག་བརྒྱུག་པ་སྤྱི་བཟང་ཚལ་མཚན།)《普尔巴^④教法史》(ཐུར་བའི་ཚལ་འབྲུང་།),《辨

①确坚(ཚལ་རྒྱལ།)为确吉坚赞的简称。

②亦译作密集。密乘本尊名。

③指第五世达赖喇嘛阿旺罗桑嘉措(དག་དབང་སྤྱི་བཟང་རྒྱ་མཚོ།)。

④旧派一本尊名。

析多闻子真赛玛及外尔噶艾德教法史》(ནམ་གྲོ་ལྷིན་གསེབ་མ་དང་ལེན་དཀར་ཨར་གཏད་ཀྱི་ཚལ་འབྲུང་།) ; 噶玛让迥多吉 (ཀམ་རང་བྱུང་རྗེ།) 《证道道歌史》(རྗེ་ཏའི་ཚལ་འབྲུང་།) ; 持明·白玛程勒 (རིག་འཛིན་པད་མ་འབྲིན་ལས།) 《密集经灌顶传承录》(འབྲུག་པ་མདོ་དཔལ་གི་མ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར།) ; 甘颇·恰多尔瑙伍 (མམ་སྐྱོན་ཕྱག་རྗེ་རྣམ་ཐར།) 《北伏藏传承记》(ཕྱང་གཉིས་མི་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར།) ; 拉堆·喜热贡布 (ལ་སྟོད་ཤེས་རབ་མགོན་པོ།) 《噶举派诸上师传》(བཀའ་བརྒྱུད་མི་མཁན་གྱི་རྣམ་ཐར།) ; 向·焦朱喇嘛 (འད་ཅོག་བྱ་མི་ལ།) 等著《焦派世系史珍宝鬘》(ལོ་རྒྱུས་ཅོག་རབས་རིན་ཚེན་འབྲིང་བ།) ; 京俄 (ཐུན་མ།) 《静修法源流》(རི་ཚོས་འབྲུང་ཁྲུང་བ།) ; 吉麦巴隆木巴曲扎 (རྒྱུན་མཉེན་པ་ལུ་མ་ཚལ་གྲགས།) 或称为歇伍译师·衮噶曲扎 (རྟེན་ལོ་རྩ་པ་ཀྱུན་དགའ་ཚོས་གྲགས།) 《语录教史》(གཤུང་དག་ཚོས་འབྲུང་།) ; 贝丹喇嘛 (དཔལ་ལྷན་མི་ལ།) 《道果传承史》(ལམ་འབྲས་མི་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར་དེ་མཚན་རྣམ་ཐར།) ; 喇嘛丹巴索南坚赞 (མི་ལ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན།) 、阿里巴·楚丞鄂赛尔 (མདའ་རིག་པ་རྒྱལ་ཤིགས་འད་མེར།) 《道果教法史》(ལམ་འབྲས་ཚོས་འབྲུང་།) ; 博闻者·鲁珠嘉措 (ཐུ་སྐྱབ་རྒྱ་མཚོ།) 《道果教法史及教历》(ལམ་འབྲས་ཚོས་འབྲུང་དང་བསྟན་ཅིས།) ; 嘉木样欠孜 (འཇམ་དབྱངས་མཚོན་པ་མཚོ།) 《道果教诫法源密乘弘广记》(ལམ་འབྲས་གདམས་པའི་བྱུང་ཚུལ་གསལ་ཚེན་བསྟན་པ་རྒྱས་ཐེད།) ; 俄尔巴贡乔隆主 (དོར་བ་དགོན་མཚོག་ཐུན་བྱལ།) 《教法出世记》(ཚོས་བྱུང་བྱ་བལ།) 及桑吉隆主 (སངས་རྒྱལ་ཐུན་བྱལ།) 的《补遗记》(ལ་སྐོང་ཅན།) ; 阿米·阿旺衮索 (ཨ་མེས་དག་དབང་ཀུན་འཕོད།) 《语录教法史》(གཤུང་དག་ཚོས་འབྲུང་།) ; 萨迦巴·衮噶索南 (ས་སྐུ་པ་ཀྱུན་དགའ་བསོད་ནམས།) 所著《胜乐、怙主、道果教法史》(བདེ་མཚོག་མགོན་པོ་ལམ་འབྲས་ཚོས་འབྲུང་།) 三种；夏尔巴强巴衮噶扎喜 (མར་བ་ཐམས་པ་ཀྱུན་དགའ་བྱུ་ཤེས།) 《怙主史》(མགོན་པོའི་ལོ་རྒྱུས།) ; 交·绛曲贝丹 (རྩོག་ཕྱང་རྒྱབ་དཔལ་ལྷན།) 《简史及大护法出处记》(རྣམ་ཐར་རགས་བཟུས་ཚོས་རྒྱུད་ཚེན་པོའི་འབྲུང་ཁྲུང་བུ་དང་བཅས་པ།) ; 莱隆 (ལེ་ལུང་།) 《护法神嘉措传奇》(དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་རྟོགས་བརྗོད།) ; 洛隆宗巴·达擦才让嘉布 (ལྷོ་རང་རྗོང་པ་རྩ་ཚོག་ཚེ་རིང་རྒྱལ་པོ།) 《噶举派教法史》(བཀའ་བརྒྱུད་ཚོས་འབྲུང་།) ; 桑吉达尔布贝桑 (སངས་རྒྱལ་དར་བོ་དཔལ་བཟང་།) 《噶举派教法史》；司徒丹悲宁歇 (སི་ཏུ་བསྟན་པའི་ཉིན་ཐེད།) 著《噶举派教法史》上函及苏尔莽·松热嘉措 (ཐུར་མད་གཤུང་རབ་རྒྱ་མཚོ།) 著《噶举派教法史》下函；霞俄 (ལལ་མ།) 《噶举派教法史》；司徒确吉旺秋 (སི་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་དབང་ལུག།) 著《噶玛教法史》(ཀམ་ཏའི་ཚལ་འབྲུང་།) 及苏尔莽衮恰 (ཐུར་མད་ཀུན་ཐབ།) 所著的《补遗记》；达隆夏仲·阿旺南结 (རྟོག་ལུང་འབྲས་བུང་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ།) 《达垅派教法史神奇之海》(རྟོག་ལུང་ཚོས་འབྲུང་དེ་མཚན་རྒྱ་མཚོ།) 、《娘地区上中下三部教法史及娘上下地区圣地记》(ཐུང་སྟོད་མཉེན་པར་གཤུམ་གྱི་ཚོས་འབྲུང་དང་ཐུང་ལུལ་སྟོད་མཉེན་གྱི་གནས་བཤམ།) 《江孜教法史》(རྒྱལ་ཅའི་ཚོས་འབྲུང་།) ; 《木雅教法史》(མི་ཉག་ཚོས་འབྲུང་།) ; 日奎喇嘛释迦衮噶 (རི་ཁྲུང་མི་ལ་གྱུ་ཀྱུན་དགའ།) 《木雅五智者传》(མི་ཉག་མཐའ་པ་མི་ལྔའི་རྣམ་ཐར།) 、《波密教法史》(མི་བོ་ཚོས་འབྲུང་།) ; 拉贡·彭措南结 (ལྷ་མགོན་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ།) 著《然拉教法史》(ར་ལའི་ཚོས་འབྲུང་།) ; 喀那巴·多吉才旦 (མཁར་ནག་པ་རྗེ་རྗེ་ཚེ་བརྟན།) 著《奥略教法史》(རོ་ལའི་ཚོས་འབྲུང་།) 及《声闻传》, 《觉巴派史正误明灯》(གཙོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲུག་ལེལ་སྐོར་མེ།) ; 《新旧玉图传》(གཤུ་བོག་གསར་རྟོང་གི་རྣམ་ཐར།) ; 《医学史知识极明》(གསོ་རིག་ཚོས་འབྲུང་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ།) ; 向麦巴·索南耶喜坚赞 (ཕྱང་མཉེན་པ་བསོད་ནམས་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན།) 《医学史日照莲园》(གསོ་རིག་ཚོས་འབྲུང་པད་ཚལ་བཟན་པའི་ཉིན་ཐེད།) ; 仁钦登瓦·洛桑嘉措 (རིན་ཚེན་ཉིང་བ་སྐོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།) 《医学史大仙意饰》(གསོ་རིག་ཚོས་འབྲུང་བྱང་སྐོང་དགོངས་རྒྱལ།) ; 察戎瓦 (ཚ་རོང་བ།) 《医学史善缘捷径》(གསོ་རིག་ཚོས་འབྲུང་གླལ་བཟང་འཁྲོ་བའི་རྒྱར་ལམ།) ; 苏喀巴 (ཐུར་མཁར་པ།) 《知识总纲》(ཤེས་བྱ་ལྷུ་ལྷིག་བུ།) ; 第悉 (རེ་ལྷི།) 《医学通论》(གསོ་རིག་ཁོག་ལུ།) ; 噶丹巴·圣·耶喜图丹嘉措著 (དགའ་ལྷན་པ་མེ་ལེ་ཤེས་

喜饶多吉(即)《噶丹寺志及夏孜扎仓志妙吉祥心意要饰极明宝镜》(དགའ་ལྷན་ཚོས་འབྲུང་དང་གར་ཅིའི་
 ཚོས་འབྲུང་འཇམ་དཔལ་སྤྱོད་པོའི་དགོངས་རྒྱན་རབ་དུ་གསལ་བའི་མེ་མོང་།)、《绛孜扎仓志空前宝录见者颜开》(ཅེད་ཅི་
 ཚོས་འབྲུང་ཚྲོན་མེད་ལེགས་བཤད་མཐོང་བ་འཕྱུ་ཤོར།)、《多康教法史开启希奇语言百门宝钥》(མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཚོས་
 འབྲུང་པོ་མཚར་གཏམ་གྱི་སྐོར་བུ་འབྲུང་པོའི་ཕྱེ་ལྷག)、《族谱插叙珍珠娑罗树》(ཚོས་མཛད་པས་འབྲས་པའི་གཏམ་དུ་བསྟན་པ་
 ལྷ་ཉིག་འཁྲི་ཤིང་།)等五部;《霍尔五部史》(ཉེར་ཁག་ལྔའི་ལྷན་ལཱ།);大成就者·噶登嘉措著《安
 多教法史总纲》(颂体与散文两种)(ཐུབ་ཚེན་སྐལ་ལཱ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་མ་དགོངས་ཚོས་འབྲུང་གི་ལྷན་ཚོགས་བཅད་
 ལྷག་གཉིས།);《李家土官喜饶贝桑(即)达瓦多吉(即)达瓦多吉)》(ལྷ་ཁྲི་དཔོན་པོ་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་།)《多麦诸禅林志略》
 (མདོ་སྐད་གྱི་རྟེན་རབས་རིམ་གྱི་དཀར་ཆག།);班禅《香跋拉国土注疏及圣地传奇千奇出处》(པཎ་ཚེན་གྱི་གསལ་བྱ་
 ལུ་གྱི་རྣམ་བཤད་འཕགས་ལུ་གྱི་རྟེན་པོ་བཛྲ་དང་དབུས་པ་པོ་མཚར་བྱེ་བའི་འབྲུང་གསལ།);嘉赛噶桑图丹(即)喜饶多吉
 著《法王法胤源流》(ཚོས་རྒྱལ་ལྷན་ལྷན་བྲུང་ཚུལ།)、《圣教圣地宝录明灯》(བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལེགས་བཤད་གསལ་བའི་སྐོར་མེ།);
 圣喇嘛①贡乔坚赞(དཀོན་མཚོག་ཐུམ་མཚན།)《汉藏蒙
 教法史》(ཐུ་བོད་རྟོན་མོག་ལོ་རྒྱུས།);敏珠尔胡图克图坚贝确吉丹增程勒(མིན་ལྷོ་ལྷོ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་ཚོས་
 གྱི་བསྟན་འཛིན་འཁྲིན་ལས།)《世界广论》(མཛམ་སྐོང་གྱི་བཤད་པ།);公·官布嘉(ཐུབ་དགོན་པོ་ལྷུ་བས།)
 《汉地教法史》及《转轮王统史》、《五百罗汉史》(དབུ་བཅོམ་ལྷ་བུ་རྒྱུད་ལོ་རྒྱུས།);向袁(མུང་གཞོན།)
 著《五台山庄严明细则》(ཅི་ལྷའི་བཀོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ།);《清凉志》(དུང་ལ་བསྐལ་དཀར་ཆག།),
 章嘉饶悲多吉(ལྷང་ལྷ་རལ་པའི་རྗེ།)述,江隆班智达(ལྷང་ལུང་པའི་ཉལ།)补遗;国师·才派
 (ལུ་ཤི་ཚེ་འཕེལ།)《大蒙古王系》(ཚེན་པོ་རྟོན་གྱི་རྒྱ་རབས།);扎巴谢珠(ཐགས་པ་བཤད་ལུ་བ།)《与
 王系有关汉藏教法史诸事如意》(ཐུལ་རབས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཚོས་འབྲུང་དགོས་འདོད་ལུ་འབྲུང་།);
 松巴大堪布(ཐུམ་པ་མཁར་ཚེན།)《佛教史如意宝树》(ཚོས་འབྲུང་དཔག་བསམ་ཚེན་ཤིང་།)、《世界广
 论希奇妙音》(འཛམ་སྐོང་རྒྱལ་བཤད་པོ་མཚར་གཏམ་སྟེན།)、《青海历史奇妙梵曲》(མཚོ་ལྷོ་ལོ་རྒྱུས་ཚངས་
 དབྱངས་གསལ་སྟེན།)等三部;土观·洛桑确吉尼玛(ཐུབ་བཀའ་སྐྱོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ།)《藏地诸派源
 流晶镜史》(བོད་ཀྱི་རྒྱལ་མཐའི་རྒྱུད་ཚུལ་ཤེལ་དཀར་མེ་མོང་།);《教法史入佛教之海巨舟》(ཚོས་འབྲུང་
 བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོར་འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཚེན།)上册,俄尔瓦·贡乔隆主(རོར་བ་དགོན་མཚོག་ལུ་ལྷུ་བ།)著,下册,桑
 吉彭措(སངས་རྒྱལ་ལུ་ཚོགས།)著,《王统记明镜》(ཐུལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་མོང་།),拉萨香灯师·
 勒贝喜饶(ལེགས་པའི་ཤེས་རབ།)刻版,署跋萨迦·索南坚赞(ས་རྒྱ་བཙོན་ལམས་ཐུམ་མཚན།)著;五
 世达赖阿旺罗桑嘉措《西藏王臣记春华妙歌》(དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མའི་ལྷ་དབྱེད།)、《史鉴圆满青
 年喜筵》(དེབ་ཐེར་རྗེགས་ལྷན་གཞིན་རྒྱའི་དགའ་ལྷོ།)二部;释迦桑布百户(ལེ་ཏུ་གྲུ་བཟང་པོ།)《史鉴
 宝卷》(དེབ་ཐེར་ཤོག་ཤིལ་ཅན།);班禅·索南扎巴(པཎ་ཚེན་བཙོན་ལམས་ཐགས་པ།)《王统与教历》
 (ཐུལ་རབས་དང་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས།);拉尊·楚丞桑布(ལྷ་བཙུན་ཚུལ་ལྷམས་བཟང་པོ།)《王统记》;宝雪巴
 ·柔智叩(ཐགས་པོ་པ་རྟག་ལུ་སྐུ་སྐུ།)《王统记》(ཐུལ་རབས།);坚贡衮索(འཇམ་མཁོན་གུ་ལོ་བཙོན།)、
 萨勤索南泽摩(ས་ཚེན་བཙོན་ལམས་ལྷ་མོ།)、俄尔瓦·贡乔隆主(རོར་བ་དགོན་མཚོག་ལུ་ལྷུ་བ།)、
 曲结尼代巴(ཚོས་རྗེ་ཉི་ཤེ་པ།)、藏瓦·强巴多吉坚赞(གཙང་བ་བྱམས་པ་རྗེ་ཇི་རྒྱལ་མཚན།)、丹
 巴衮噶扎(དཔལ་པ་ལྷན་དགའ་ལྷགས།)、夏尔瓦·强巴衮噶扎喜(གར་བ་བྱམས་པ་ལྷན་དགའ་བལྟ་ཤིས།)、
 喜饶多吉(ཤེས་རབ་རྗེ་ཇི།)、达仓译师(ལྷག་ཚང་ལོ་རྒྱུས།)等著《萨迦世系》(ས་རྒྱ་གུང་རབས།);
 洛卧(ལོ་ལོ།)大堪布古格曲贝桑波(གུ་ལེ་ཚོས་དཔལ་བཟང་པོ།)、灌顶国师·南喀桑波
 (དཔལ་མཁའ་བཟང་པོ།)等著《俄尔夏瓦世系》(རོར་གར་བའི་གུང་རབས།)五部,后者曾对克珠吉

①指著者的师长拉卜楞寺阿莽仓贡乔坚赞。

(མཁམ་གྲུབ་མེ) 有所批判, 对其回答载在全集的《散简集》中; 《网波寺座主世系史琉璃华鬘》(སྐམ་པོ་ལྷི་གཏུང་ནམ་མཁམ་གྲུབ་མེ་འབྲིང་བ།); 《章底世系》(བྱང་ཉི་ལྷན་རབས།); 洛乔多吉(ལྷོ་མཚོ་གཞི་མེ)《朗氏世系》(ལྷང་ལ་ལྷི་གཏུང་རབས།), 此书亦称为《灵犀宝卷》(འཇུ་པལ་བུ།); 班禅强巴林巴(པཌ་ཚེ་རྒྱལ་པ་ལྷིང་པ།)《雅尔捷巴世系》(ཡར་རྒྱལ་པའི་གཏུང་རབས།); 克巴·噶尔厦巴(མཁམ་པ་དཀར་ལག་པ།)著《仁邦巴世系》(རིན་ལྷན་ལ་མཁམ་གཏུང་རབས།); 被称为《多旺传》(མདོ་དབང་རྣམ་མཁམ།)的《大小苏尔氏世系》(ཐུར་ཚེ་ཐུང་གི་གཏུང་རབས།); 《第巴吉雪巴世系》(ལྷི་བ་ལྷིང་གོང་པའི་གཏུང་རབས།), 上册, 阿喀扎喜(ཨ་ཁ་ཙམ་ལྷི་མ།)著, 下册, 噶伦多喀瓦·才仁旺结之父夏仲阿旺仓悲央(ཞབས་ཐུང་དག་དབང་ཚངས་པའི་དབྱུང་མ།)编; 《第巴拉嘉日瓦世系》(ལྷི་བ་རྩ་རྒྱུ་རི་པའི་གཏུང་རབས།); 多仁班智达·索南丹增(རྣེ་རིང་པརྩ་པོ་ལོ་རྒྱུ་རྣམ་པ་གྲུ་འཛིན།)编《多仁世系》(རྣེ་རིང་གཏུང་རབས།); 达垅鄂交巴·阿旺丹悲尼玛(ལྷག་ལུང་འོང་འཛིན་པ་དག་དབང་བཟུང་པའི་ཉི་མ།)编《热喀厦世系》(རལ་ཁ་ལག་གི་གཏུང་རབས།); 《达垅世系》(ལྷག་ལུང་གཏུང་རབས།), 由夏仲才仁旺结(ཞབས་ཐུང་ཚེ་རིང་དབང་ཐུམ།)、达垅鄂交巴·阿旺确吉班觉尔(དག་དབང་ཚངས་ལྷི་དཔལ་འབྲས།)编; 《夏鲁向氏世系》(ལྷ་ལྷ་ལྷོ་ལྷོ་གཏུང་རབས།); 强巴衮嘎(ལྷ་ལྷ་པ་ལྷ་དགའ།)著《德格世系》(ལྷོ་དགའི་གཏུང་རབས།); 《止贡教法史》(འཇི་གུང་ཚོས་འབྲུང་།), 止贡大房丹增白玛坚赞(བཟུང་འཛིན་པ་དང་མཁམ་ཐུལ་མཚན།)著, 他又著的《止贡传承史》(འཇི་གུང་གདན་རབས།); 《俄尔传承史》(རོ་རྒྱ་གདན་རབས།)及俄钦·桑吉彭措(རོ་རྒྱ་མཁམ་ཐུལ་ལུ་ལྷོ་ཚོགས།)著《补遗》。尼塘曼嘉瓦(ཉི་པང་མཚན་ཐུལ་བ།)《桑浦传承史》(གསལ་ལུ་ལྷོ་གདན་རབས།); 霍尔智叩·拉卜丹嘉措(ཉོ་རྩལ་ལྷོ་རབ་བཟུང་ཐུ་མཚོ།)编《郭莽·交尔隆教法史补遗》(གྲོ་མང་དབུ་ལྷོ་ལྷོ་ཚོས་འབྲུང་གཉིས་ཚོས་འབྲོ།); 《达布扎仓传承史》(དཔལ་པོ་ལྷོ་ཚང་གདན་རབས།), 上册, 森夏堪布·洛桑克宗(གཞི་མཁམ་ལག་མཁམ་པོ་ལྷོ་བཟུང་མཁམ་པུ་ལ།)著, 下册, 由其弟子阿旺曲扎著, 后者又著《且噶尔禅林世系》(འཚད་དཀར་ཚོས་ལྷོ་གདན་རབས།)。仲钦巴(བྱང་ཚེ་པ།)著《然瓦麦传承史及其教派支属》(རལ་བཟུང་ལྷི་གདན་རབས་བཟུང་པའི་ཚ་ལག།); 一切知嘉木样协巴及门弟子昌都巴·帕巴(ཚལ་མདོ་པ་འབལ་གསལ་པ།)著《昌都传承史》(ཚལ་མདོ་གདན་རབས།); 扎喜坚参官人(དཔོན་བཟུང་གིས་ཐུལ་མཚན།)著《洋登传承史》(ཡང་ལྷོང་གདན་རབས།); 夏仲仁钦觉尔丹(ཞབས་ཐུང་རིན་ཚེ་འབྲོང་ལུ་ལ།)著《桑浦传承史》, 《琼结山胜乐及具紫金色者志》(འབྲུང་ཐུལ་རི་པོ་བདེ་མཚོ་གདན་གཞི་མཁམ་ཐུ་གདན་རབས།); 噶桑曲扎(ཞལ་བཟུང་ཚོས་ལྷག་ལ།)为喇嘛勒巴(ལྷ་མ་ལེགས་ལ།)所著《阿里扎仓传承史》(མངའ་རིས་ལྷོ་ཚང་གི་གདན་རབས།); 大具祥夏鲁巴洛赛丹郡(ལྷ་གསལ་བཟུང་ཐུང་།)著《夏鲁金殿传承稀有教法史信仰入门》(ལྷ་ལྷ་གཞི་མཁམ་ལྷོ་གདན་རབས་ཚོས་འབྲུང་ངོ་མཚན་དང་པའི་འབྲུག་དཀའ་པ།); 古格雍增·洛桑丹增(གུ་གེ་ཡོངས་འཛིན་ལྷོ་བཟུང་བཟུང་འཛིན།)著《扎什伦布寺密咒扎仓传承史》(བཟུང་གིས་ཐུང་པོའི་ལྷག་ལ་ལྷོ་ཚང་གི་གདན་རབས།)及被称为白史的古《甘珠尔目录》(བཀའ་འབྲུང་དཀར་ཆག།)、《甘珠尔目录朝阳之光》(བཀའ་འབྲུང་དཀར་ཆག་ཉི་མའི་འོད་ཟེང་།)、《甘珠尔丹珠尔目录圣教增盛》(བཀའ་བཟུང་དཀར་ཆག་བཟུང་པ་ཐུལ་པ།), 上两种俱系卷丹柔惹(བཙམ་ལུ་རིག་པ།)①著; 布顿著《夏鲁丹珠尔目录》; 大司徒·绛曲坚赞所建内驛栋(ལྷོ་གདོང་།)《丹珠尔目录》, 由其弟子仁钦南结(རིན་ཚེ་རྣམ་ཐུམ།)编; 司徒邹拉确吉昂瓦(ལྷོ་གཏུག་ལག་ཚོས་ལྷོ་ལྷོ་བ།)编《德格甘珠尔目录》; 徐钦巴楚丞仁钦(ལྷོ་ཚེ་པ་ཐུལ་ལྷི་མཁམ་རིན་ཚེ།)编《丹珠尔目录》; 卫巴洛赛(དབུས་པ་ལྷོ་གསལ།)《甘珠尔丹珠尔目录及教法史》; 隆多喇嘛(ལྷོང་ལོ་ལྷ་མ།)在扎雅(ལྷག་ཡལ།)所建《甘珠尔目录》; 雍增编扎喜散丹林《甘珠尔丹珠尔目录》及《浦波且目录》(ལྷག་

①汉译作世尊智剑, 亦简称世尊剑。

丹·德尼·དགར་ཚག)；格泽活佛·吉美才旺曲珠(དགེ་ཅེ་བླུ་ལ་ལྷ་ལྷ་མེད་ཚེ་དབང་མཚན་གྱི་པ།) 编《宁玛派坦特罗目录》(རྟིང་མ་རྒྱུད་འབྲུག་དཀར་ཚག)；喇嘛强巴(ལ་མ་ཐམས་པ།) 署跋的《奈塘丹珠尔目录》(རྟིང་མ་བརྒྱུད་འབྲུག་དཀར་ཚག)；一切知吉美旺波(འཇིགས་མེད་དབང་པོ།) 编《卓尼丹珠尔目录珍宝鬘》(ཚོ་ནེ་དེ་བཟུང་འབྲུག་དཀར་ཚག་རྩོད་ཕྱིད་པ།)；喇嘛强巴编《四大寺及上下密宗学院形成记》(ལྷ་ས་ཚེ་དཔལ་བཞི་དང་རྒྱུད་རྟོན་ལྷན་ཚགས་ཚལ།)；隆多喇嘛著《守持佛教大师及佛教施主传记、著述和文献志》；第悉^①编《五世达赖喇嘛金塔志广记》(ལྷ་མེད་གཞི་རྒྱུད་དཀར་ཚག་གི་ལྷ་རྒྱུས་པ།)；六世班禅贝丹耶喜(པཎ་ཚེ་དཔལ་ལྷན་ལེ་ཤེས།) 著《七世达赖喇嘛噶桑巴金塔志》(རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་པའི་གཞི་རྒྱུད་དཀར་ཚགས།)；达浦洛桑确吉旺秋(ལྷག་ལྷ་སྐལ་བཟང་ཚལ་གྱི་དབང་ཕྱུག) 编《昌明前译佛教莲花上乘者丹悲坚赞金塔志》(ལྷ་འབྲུག་བཟུང་པའི་གསལ་ལྷེད་པུ་ཤིག་མཚན་གྱི་གཞི་རྒྱུད་དཀར་ཚགས།)、卜尔察美增玛(ཕུར་ཚ་མེ་འཇིག་མ) 的《寺志》；叶尔巴^②《圣教增盛志》(དཀར་ཚག་བཟུང་པ་དར་རྒྱས་པ།)及《拉隆贝多尔玛》(ལྷ་ལྷ་དཔལ་རྩོད་པ།) 两部；《桑耶寺志》(བསམ་ཡལ་དཀར་ཚགས།)；《热振寺志》(ར་རྒྱུད་དཀར་ཚགས།)、仲木·美捷程瓦(འབྲུག་ལེ་ཐེ་ཕྱིད་པ།) 编(包括没有跋页者)两部，孔敦(ལོ་ན་ལྷོ་མ།) 著《布达拉志》(པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཚགས།)；《拉萨志晶镜》(ལྷ་སའི་དཀར་ཚགས་ཤེས་དཀར་མེ་ལོང་།)；《帕旺喀志》(པ་འོང་ཁའི་དཀར་ཚགས།)；索南森格(བསོད་ནམས་ལེ་ལོ།) 著《后妃园志》(བཙུན་མོ་ཚལ་གྱི་དཀར་ཚགས།)、《乃琼和拉穆志》(གནས་རྒྱུད་དང་ལ་མེད་འཇིག་ཚགས།)、《扎什伦布寺灵塔志》(བཞི་ལྷ་རྒྱུན་མཚན་རྟེན་དཀར་ཚགས།)、《塘波且志》(ཐང་པོ་མེད་འཇིག་ཚགས།)、《昌珠寺志》(ལྷ་འབྲུག་དཀར་ཚགས།)、《萨迦寺经像塔志》(ས་སྐྱའི་ནང་རྟེན་དཀར་ཚགས།)、郭容木大堪布衮仁(རྒྱ་ཅུ་མ་ལམ་ཚེ་རྒྱུན་རིན།) 著《萨迦寺及其经像圣塔志》(ས་སྐྱའི་རྟེན་པ་རྟེན་པའི་དཀར་ཚགས།)；瑠日阿旺丹增程勒(འཇིག་རིང་ག་དབང་བཟུང་འཇིག་འཇིག་པས།) 著《贡塘寺志甘露之水》(གུང་ཐང་དཀར་ཚགས་འབྲུག་ལྷེ་ལྷ་རྒྱུས།)；《木里寺志》(མུ་ལི་ལྷ་ཁང་གི་དཀར་ཚགས།)；《木里王传》(མུ་ལི་ལོང་མའི་རྣམ་ཐང།)；迦玛巴红帽系六世确吉旺秋(ཚོ་ལ་གྱི་དབང་ཕྱུག) 著《工布圣地志》；洛桑丹增图多智叩著《新建噶丹确派林志》(དགོན་གསར་དགལ་ལྷན་ཚལ་འབྲེལ་གྱི་དཀར་ཚགས།)；隆然巴(ལྷོང་ར་མ་པ།)《夏鲁寺志》(ལྷ་ལྷ་ཁང་གི་དཀར་ཚགས།)；嘉塘松赞林志(རྒྱལ་བང་ལུ་མ་ཚེ་རྒྱུད་འཇིག་ཚགས།)；《噶雪却科尔寺志》(དཀར་ཤོག་ཚལ་འཁྲར་དགོན་གྱི་དཀར་ཚགས།)；《德钦山志及其传承世系》(དེ་ལོ་བདེ་ཚེན་གྱི་དཀར་ཚགས་དང་ལྷ་རབས།)；《喀多散旦林传承道歌》(མཁས་རྣེ་བསམ་གཏན་གྱི་ལྷ་ལྷ་རབས་མཁུར་མ།)；《帕巴神庙等经籍灵塔录》(འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་ལོག་ས་ལྷ་རྟེན་པ།)；《夏鲁寺喀撒巴尼目录》(ལྷ་ལྷ་ཁང་ལས་པ་ཤིའི་དཀར་ཚགས།)；《三次训示瑜伽及多闻韵录》(བཀའ་བབས་གསུམ་གྱི་ལོ་ག་དང་རྣམ་གསལ་དབྱངས་གྱི་དཀར་ཚགས།)；《夏鲁寺广记》(ལྷ་ལྷ་ཁང་ཚེ་བཟོད།)、《曼荼罗数额》(དབྱིལ་འཁྲར་གྱི་འཕྲུལ་ཐངས།)及《本曲仁波且源流》(ཐམ་ལྷ་རིན་པོ་ཚེད་རྒྱུད་ཚལ།) 三部，日替翁则曲旺丹悲坚赞(ཚོ་ལ་དབང་བཟུང་པའི་རྒྱལ་མཚན།) 编，恰译师(ཚག་ལོ།)《印度指南》(རྒྱ་གར་ལམ་ལིག)；拉唐译师编(ལྷ་མཚོ་ལོ་རྒྱུ་པ།)《尼婆罗指南》(བལ་ལུ་ལམ་ལིག)、《金刚座指南》(རྣེ་ཇི་གདན་གྱི་ལམ་ལིག)、《鄂仗那指南》(ལྷ་རྒྱུན་ལམ་ལིག)。曼隆古鲁(མན་ལུང་གུ་བ།) 与曲结觉尔登扎巴(ཚོ་ལ་ཇི་འཚོར་ལྷན་གསལ་པ།) 著《香跋拉指南》(གཤམ་ལམ་ལིག)；那南大德·噶桑确吉嘉措索南旺波(སྐལ་བཟང་ཚལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་བསོད་ནམས་དབང་པོ།)、卷丹柔惹(པོ་ཚོ་ལྷན་རིག་པས།)、陈康译师索南嘉措(ཁྱིམ་ཁང་ལོ་རྒྱུ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།)、波克瓦(པོ་ཅན་ལམ་ལིག) 等所著《世尊本传》(སྟོན་པའི་རྣམ་ཐང།)、《藤萝花偈》(འཁྲི་ཤིང་མེ་རྟོག་ཚིགས་བཅད་པ།)、

①即第悉桑吉嘉措。

②为噶举派支派之一。